

Передплата

до «РУСЛАНА» вписати:

в Австрії:

за цілий рік . . . 20 пер.
 за пів року . . . 10 пер.
 за чверть року . . . 5 пер.
 за місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми отч і думу ми вареш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми сердце і віра руска.» — З Руслакових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
 крім неділь і руских св'ят
 о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
 експедиція «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
 щини). Експедиція місцева
 в Агенції Соколовского в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає сялино
 напередніє застереженя.—
 Реклямації неопечатаніє
 вільні від порта.— Оголо-
 шеня звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесеня по 30 сот.
 від стрічки.

Голоси остороги й розваги про нашу народну політику.

(Дальше).

На основі довголітнього парламентарного досвіду вказує п. Романчук зовсім справедливо на те, що «важна річ мати в нашій репрезентації не лише мужів з загальним образованием і ораторськими способностями, але також всіляких спеціалістів-фаховців. Властива робота парламентарна робиться не в палаті, а в комісіях а там дебати бувають завжди чисто річеві і референтами, від котрих у багатьох залежить спосіб поладати справи, поставляють ся тільки люди успосіблені і охочі. Поляки дуже старають ся мати спеціалістів у всіх важних для них комісіях, а через те дістають також вплив на правительство.

Тому то для посла в держ. раді так конечно добре знаня німецької мови, бо в комісії треба нераз з місця промовляти і тоді не пора оглядати ся за словарцем і граматиною, бо вже чимало трудности насувають самі предмети обрад, що до яких між Русинами взагалі нема або дуже обмаль спеціалістів-знавців, а тут ще треба бороти ся і з трудностями язиковими. Ми вже при иншій нагоді вказували на Словінців, малочисленний народець, котрого послы заняли місця в усіх важнійших комісіях і мали важні реферати а тим способом здобули собі великий вплив на правительство і стали бажаним союзником чеського клубу і парламентарної більшости.

З руских послів за останних 16 літ мали реферати в бюджетовій комісії п. Романчук (держ. печатню) а п. Барвіньський реферат про сіль (з мініст. скарбу) а в делегації тричі реферат бюджету Босни й Герцоговини, а крім того п. Василько визначив ся незвичайними ораторськими способностями і своїми промовама викликавав нераз велике враженя а крім того у виборчій комісії дав себе пізнати яко справдешний державник, так що й найзавзятійші противники з кола польского були приневолені признати єго визначні парламентарні способности, котрими й у правительства здобув собі вельми поважне становище.

Справедливо отже п. Романчук каже ось що: «Не вибирати би людей таких, котрі не відзначають ся нічим иншим, як тільки тим, що суть зручними агітаторами або людьми острогону і острих манер. Кваліфікація на агітатора ще не є кваліфікацією на посла, а сам острый тон без глубокого змісту та прості галабурди вже пережили ся. Вони взагалі лиш дуже виімково мають який ефект, як се було н. пр. за Баденія в році 1897; але в останних 6 роках довга обструкція не принесла Молодо-Чехам жадної користи, а всі галаси чеських радикалів і Всенімців враз з найдрастичнійшими маніфестациями й не робили ніякого додатного враженя. Инша річ, щоби репрезентация наша складала ся з людей, попри прочих способностях посольских, непохитних, рішучих а евентуально і до найострійшого виступленя готових».

Особливож теперішні вибори вважає п. Романчук неначе іспитом зрілости руского народу, бо від висліду сих виборів будуть зависимі успіхи рускої політики. Тимто пише п. Романчук дальше.

«Маючи тепер після 1848-ого року перший раз можливість вибрати собі більшу репрезентацию, мусимо старати ся, щоби перед сьвітом зарепрезентувати ся як нарід культурний. Се тим потрібнійше, що на нас будуть більше як коли небудь звернені очі. Ми повинні вибрати сам цвіт нашої інтелігенції, людей спосібних, котрі не уступали би перед репрезентантами инших найкультурнійших народів і котрими ми перед ніким не повстидали би ся».

Задлятого звертає п. Романчук увагу ось на які прикмети:

«Я й не був і не є противний тому, щоби наш кандидат по при властивій кваліфікації на посла визначав ся також острим тоном і острими манерами, тільки ходило мені о те, щоби се не були найголовнійші прикмети єго та щоби той тон і ті манери не було єго єдиним тоном, єдиними манерами».

Дальше висловлює п. Романчук ось які влучні погляди:

«Нераз можна чути вправді голоси: досить, як будемо мати в парламенті кількох укваліфікованих людей, ті вже будуть всьо робити, а решта нехай лише

за ними йдуть. Але булаб найперше велика несправедливість: одні мали би поносити всі труди і прикrostи послованя, а другі уживалиб тільки всіх вигод і приємностей! Потім же не єсть і добре, коли все лиш одні і ті самі люди виступають, а наконець не забуваймо на комісії, куди мусять увійти майже всі наші послы: яку они там ролю будуть грати?»

«Як дотеперішна наша акція виборча, так деякі убігаючі ся о мандат роблять на мене прикре і сумне враженя. Коли ми через невирузумілість партийну і амбіцію індивідуів дістали репрезентацию недостаточну або не відповідну, або навіть одно і друге, то стид би нам було і показати ся в парламенті, а о повазі та впливі такої репрезентации нема що й говорити».

«Я хотів би отже ще раз відозвати ся до патриотичного почутя наших сторонництв, а також до патриотичного почутя наших кандидатів: хто не почувася себе в повні укваліфікованим на посла до парламенту, нехай не убігає ся о мандат, нехай не забирає місця такому, котрий ліпше укваліфікований. Станьмо ми перед європейским сьвітом, достойно покажім, що ми нарід справді культурний, що маємо сьвітличих людей і вміємо їх цінити та й ужити».

(Дальше буде).

Поспішились.

З Відня наспіла вістка, що цісар уділив вчера санкції ухваленому соймом проєктові закона про урядову мову автономічних властей в Галичині. Нині вже оголошує санкціонований закон урядова Wiener Ztg. Тим способом дотичний закон увійде вже небагом в жите, іменно за 14 днів по оголошеню єго в урядовім Вістнику краєвих законів. Що се стане ся як найскорше з надзвичайним поспіхом, сьвідчить про те поголошка, яку розпускають польські дневники, що закон немов то обовязує з хвилиєю санкції!

Хотай і як є характеристичним те поспішне предложеня до санкції якраз сего закона, — в чім належить добачувати головно вплив „міністра-родака“, — то єще знаменнійшими є коментарі, якими польска праса витає осягнене сего заборолу польскости по галицких місточках. Санкцію закона витають як визво-

лене від бурі, що зняла ся над краєм високими філями і грозила затопленням решток польської урядової мови по руских громадах. Dziennik polski прямо не хоче вірити дійсности, бо пише: Коли можна вірити донесенням руских часописів, то вже поверх 600 громад (до нині є вже 868! — Ред.) в Галичині рішило змінити урядовий польський язик на руский. Богато з них ухвалило заведення рускої мови против свого пере-свідчення (!), навіть против інтересу (!) громади, під натиском агітаторів (?), на чолі яких стояли сьвященники. Звісні є нам випадки (бодай так!), що рускі парохі грозили війтам і радним відмовленем церковних послуг (яких?) і пекольними карами (щось на єзуїтський спосіб!), коли не послухають їх візваня і не змінять польської урядової мови на руску.

Ще остає два тижні часу для руских громад дати вираз своєї волі і заложити протест перед накиданем польского характеру на нашу руску землю. Та хотай се буде можливо в більшій часті випадків і пізніше, бо новий закон не міг нічо иншого постановити в справі урядової мови, як тільки те, що до єї зміни потрібно аж кваліфікованої більшости $\frac{3}{4}$ голосів, то всеж таки масові ухвали наших громад в користь рускої урядової мови носять на собі ціху пєтизму і патріотичної сьвідомости народного обовязку та становлять цінну демонстрацію против нахабности вєхпольских затій. Тому повинні наші патріотичні громади з неупадаючою енергією відповісти на сей поспіх здвоєним поспіхом приймаючих ухвал в справі урядової рускої мови, щоби остаючих ще 14 днів використати на славу руского імени.

Д О П И С Ь.

(Важність історичних пам'ятоків).

Зі Старосамбірщини.

Історії свого народу можна навчитись не тільки з книжки, — тимбільше, що не кождий Русин уміє читати, — але також і з устного переданя. Навіть відчит не приносить всегда хісна для народа, хоть би і як був він популярний, бо слово вислухане скоро забуваєсь. — Кождому відомо, що ілюстрована книжка приносить для читача більшу користь, бо дивлячись на образок, вбивавсь лучше в пам'ять перечитана подія. Так як в книжці ілюстрація причиняєсь до лучшего запам'ятаня історичної події, так знова історичні пам'ятники (як хрести, кам'яні статуї, каплиці, могили) піддержують в народі історію переховану в традиції.

Кождий нарід ставить на місци історичних подій відповідні пам'ятники, щоби тим способом не загинула пам'ять за славних мужів, або важнійших хвиль в життю того народа. У Відни бачив я, як Німці вели за руки свої діти на прохід, а переходячи коло якого пам'ятника, задержувались і оповідали дітям, яке значіне має сей пам'ятник, кого представляє та оповідали важнійші хвилі з життя того, кого сей пам'ятник представляє. Коли опісля діти в друге переходили коло

тих місць, то вже самі розказували своїм родичам про розповідану їм подію, а побачивши новий пам'ятник, зацікавлювались ним і питались родичів, що се представляє. Тим способом заохочувано діти до читаня своєї історії.

І у нас є богато місць, на котрих відбулись важні події історичні, та пам'ять про них загинула, або загибає, бо ніхто не потрудив ся поставити на тім місци бодай креста. Досвід учить нас, що наколи стрічаємо в поли, в лісі, або на якій горі, якусь фігуру, або крест, або могилу, то сейчас звертаємо на се увагу і стараємо ся розвідати, яке се має значіне.

Густо часто можна почути від не-одного простолюдина, що у нас не було жадних князів, королів, та ніякої рускої держави, коли противно чув він за польских королів, шляхту, та французских і німецьких цїсарів. Йому і на думку не приходить, що у нас були свої рускі держави і правління, що ми великий нарід, котрий може собою рядити.

Нарід розказує про війну французку, Наполеона, за «Москаля», але про наше військо козацке знає нарід або дуже мало або і нічо. Коли возьмемо на увагу, що вже шккола так устроєна, що діти мало учать ся за свою історію, то нема що дивуватись, що нарід не-свідомий своєї історії. Та пам'ятники історичні не тільки піддержують пам'ять про історичні події для свого народа, они суть сьвідками для чужих людей, чи у нас що було, они суть в часті сьвідками нашої культури. Всюди на рускій землі, де лише є до сего нагода, або відповідне місце, ставлять свої пам'ятники Поляки (як дуби міцкевичівські, камені з написами або хрести за «poległych braci za ojezuzpę»), щоби тим способом чужинцєви зазначити, що тут Польща! І цілком природно, хто свого поля не управляє, там вітер нанесе на него насїня, якого схоче.

Вправді виділ краєвий є обовязаний дбати і про рускі історичні місця та пам'ятники, але ми знаємо опіку виділу краєвого, як то справедливо і в якій пропозиції, розділює виділ краєвий гроші на подібні польські і рускі ціли. Хто порівнає дбанє рідної матери про своїх дітей а дбанє мачохи, тому все стане зрозуміле, чому нам вітер в очи.

Тому нам не спускатись на чужих людей (хотай виділ краєвий повинен бути справедливий для всіх, бо се наші податкові гроші), але треба дбати самим про себе. Всюди, де відбулась яка важнійша подія історична, про яку нарід ще згадує, ставмо бодай прості хрести, та розказуймо народови, на яку се пам'ятку поставлено.

Недалеко Старого Самбора є село зване Спас. Там був монастир василиянський Спаса. Той монастир належав до найстарших на Русі. Коло него зноси-лась гора, котра до нині називаєсь гора князя Льва. На тій горі була літна палата руского єпископа старо-самбірского. На тім місци, де стояла палата, суть ями з давних пивниць, та кілька каменів. Місцевість Спас є місцем кліматичним. Добра, які належали колись до монастиря, перейшли на скарб, а сам вершок

гори Льва має належати до селянина. Та мимо сего, що се місце має за собою гарні та дорогі для нас спомини, ніхто не постарав ся, щоби там бодай хрест поставити! З півтора кілометра від гори Льва находить ся величезний камінь в Бусовисках. Камінь сей належить до часів ділювіяльних. Поляки повиписували на нїм свої задушевні мрії, щов Польща сягала «від моря до моря», — а се околиця чисто руска...

Нарід, котрий немає ніяких історичних споминів, стає отяжєлий і дуже тяжко збудити в нїм любов до свого. Тому не забувати нам на історичні місци! ставмо на них пам'ятники, а тим способом бодай в часті людям покажемо, що у нас була слава, сила, що ми ще не загинули, ми живемо надїєю, що настануть для нас часи свободи та вільної свободної Русі-України.

Н О В И Н К И.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Марка; римо-кат.: Льва папи. — В п'ятницю: руско-кат.: Йоана лєтв.; римо-кат.: Юлія.

— Сьвяткованє пам'яті Т. Шевченка в Житомирі. Дня 12. марца в Житомирі, в покоях «Общества взаимного кредита», відбув ся перший на Волині вечір, присьвячений пам'яті великого українского поета. Приймали в нїм участь: артисти рускої опери, д. Мара-де-Рібас, д. Арцимович і д. Істомин, — хор учеників духовної семінарії, кобзар д. Домонтович і д. Венгліньский. З початку вечера український письменник В. Кравченко прочитав розправу про поета, характеризуючи Шевченка яко велику історичну особу; читач розгорнув тяжкі обставини в стражденному життю Тараса, не мивнувши й тих ясных проміїв, що сяяли батькови на єго тернистій дорозі. Музичні номери й читавє віршів виконано дуже гарно. Співали українські піснї, більш усього з музики д. Лисенка, на слова Шевченка. Кождий звук піснї, кожде чуле слово Тараса робили велике вражіє на присутних. Між иншими, на вечері ще грав на лірі й співав псалми учитель лїрицької школи з села Бєйзмовки. В антрактах грали війскові музики виключно українські піснї. Перед слухачами в сьвітлиці стояло гарне погрудє Шевченкове, залите ріжкоко-льорними електричними вогнями. На помості поставлено українську хату—декорацию і картини художника Казановского, з українского життя й природи. Вся сьвітлиця була вбрана в український стиль. Між присутними було чимало в українській одежі, особливо панючок. Все було дуже гарно, не можна й розповісти про всі чудові перли вечора, не можна зясувати краси тих звуків, що панували над слухачами («... серед степу широкого, на Вкраїні милій»). Шкода тільки, що багатьом громадянам не довелось бути на вечері через недостачу місця: велика сьвітлиця була! геть заповнена присутними; скрізь було вже повно, а людей все прибувало... Старі й молоді, всі цікавились вечером. Все се сьвідчить, що на нашій Волині багато справжних синів нашої неньки-України. Втішно ще й те, що нещасні голодні одержуть чималу «лєнту» від своїх братів, бо весь чистий прибуток з вечера післано на користь їм. Можна щиро подякувати тим впорядникам, що попрацювали для доброго діла особливо добродїйкам: С. Білоперковець, О. Кравчєнковій і Л. Пластунівій. (*«Рідн. Краї»*).

— Руский язик урядовий ухвалили завести у себе дальше отєї громади: Маркова і Бабче (пов. Богородчани), Стрїлєска нові, Будьків, Підмонастир, Суходїл, Ольховець, Волощина, Лопушна, Глїбовичі вел., Борусів і Любєшки (пов. Бібрка), Баниця, Білична, Білцарева, Богуша, Брунари вижні, Брунари нижні, Чорна, Чертижне, Чирна, Фльоринка, Ізби, Яшкова

Королева руска, Перунка, Поляни, Світниця, Ставишна і Вафка (пов. Грибів), Глушків (пов. Городенка), Струтин вижний, Підбереж і Тяпче (пов. Долина), Кальне (пов. Зборів), Горпин (пов. Камінка стр.), Рожен великий (пов. Косів), Грибовичі (пов. Львів), Угерці мінеральні (пов. Ліско), Макунів, Мокряни малі, Мокряни великі і Шешеровичі (пов. Мостиска), Добротів, Чорний Потік (пов. Надвірна), Добрянчи, Полтва і Утішковичі (пов. Перемишляни), Кунашів (пов. Рогатин), Угерці винявські (пов. Рудки), Криמידів, Кончаки, Делів, Лани і Тумір (пов. Станиславів), Гребенів, Синевідско вижне, Стриганці, Татарско і Ходовичі (пов. Стрий), Довге, Рожнів і Стриганці (пов. Товмач), Ясінка стецьова (пов. Турка). Всіх громад, що завели руске урядоване, зголошено досі 868.

— **Отворенє львівського університету.** Ректорат оповіщує: Вписи на літній піврік 1906-7 піchnуть ся дня 15. цвітня с. р. і будуть тривати до 30. цвітня. В часі від 1. мая до 8. мая буде можна вписувати ся лише за дозволом дотичного збору професорів, а пізніше лише виїмково за дозволом академічного сенату. Спосіб доконуваня тих вписів подасть ся окремо до відома пп. слухачів, котрих звиває ся, аби в цілі уможливленя правильного току тої чинности, зголошували ся до неї як найкорше. Виклади піchnуть ся в сім місяці. Ректор університету *Гризюцький*.

— **Орган Менеліна** варшавських зайдоголов шпехпольскої марки пустив знов капітального бздуря в світ, стверджуючого брак всякого знаня відносин краєвих у тих менерів „політики еґоїзму“. Ото *Słowo polskie* доносить з притяком, що депугацію університетских професорів повитав на віденьскім двірці голова „Січи“, а проф. Двістрянський дякував „Січовикам“; „Січовики“ виступили також на комерсі в честь послів і професорів, де промовляв іменем молодіжи знов голова „Січи“, а в відповіді єму проф. Студинський, звертаючись до „Січовиків“, підніс, що з їх кругів виходили вже професори університету. Підчас вечери співав ще до того хор „Січи“ *Słow-u polsk-omu* так забрала поморєки тота „Січ“, що оно питає, як часто віденьска „Січ“ брала уділ в гашеню огню і яку звязь має орудованє сикавкою з університетскою кар'єрою?! Нещасне *Słowo polskie* не може навіть зорієнтувати ся в своїй „наївности“, що коли з між віденьских „Січовиків“ виходили професори університету, то се чей не фаєрмани, але верзе дальше, що істнованє „Січи“ у Відні є наглядним доказом, що переслідованя галицких „Січій“ політичними

властями є оправданими, бо сі товариства так як і віденьске, не служать виключно для сповнюваня охотничих пожарних функцій, але мають політичні цілі як ось: повитанє професорів і співанє в хорі на комерсі!... Ох, Менеліку, зайдеш ся реготом, коли зрадимо тобі тайну, що твій орган приймив за пожарників найстарше академічне товариство „Січ“ у Відні, яке вже давно відсвяткувало 40-літній ювілей свого діяльного і багатого в хвальні діла єствованя.

— **Вісті з Буковини.** Дня 9. с. м. відбула ся на черновецькім університеті промоція п. Дмитра Коропатницького, практ. при краєвім правительстві, на доктора прав. — З Вашківців телеґрафують „Буковині“: Андрій Колотило з Вилавча, сьвідок проги (кацапа) Богатирця обжалованого о протизаконне скликуванє віч під голим небом, убитий. Убийства доковано сеї ночі о гдінні першій по опівночі. Убийники викололи нещасливому очи і вирвали язик. Богатирця увільнено задля недостачі доказів. Істинні чорносотенці — додає „Буковина“ — вже мордують!

— **Огні.** Разом з весною настає пора, коли на наші села і місточка спадає страшний ворог людского майна — огонь. В послідних днях лучили ся два грізні пожари, в Свистільниках (пов. Рогатин) і в Волощині (пов. Бібрка). В Свистільниках згоріло в ночі на 6. с. м. 15 сільских звород нартости около 8.000 К. 9 господарів було необезпечених. Огонь був би розширив ся на ціле село, але спинив єго місцевий стяг пожарного „Сокола“. В Волощині згоріло 45 господарств, бо не було кому ратувати. Байдужність громад в організованю пожарних сторожий мєтисть ся тяжко. За чотири літа праці львівского „Сокола“ на поли пожарництва не вдало ся пересьвідчити загалу про протребу зорганізованої пожарної оборони. На се складає ся много чинників. Перший се недостаток почутя у нас зягалі до якої систематичної організації, а до пожарної в особенності. Дальшим чинником є за мале число інтелігентних одиниць до ширєня кличу про пожарну оборону і до правильного ведєня тої організації. Грубою колодою у ніг сокільскої пожарної організації є також брак фондів. Коли польський „союз охотн. пож. сторожий“ дістає річно 10 тисяч корон соймової запомоги, то руский „Сокіл“ не дістає на ту цілє ані сотика (на гімнастичні цілі дістає 200 К!). Мимо того „Сокіл“ оснував вже до тепер 332 пожарні філії, з яких найменше 200 розвиває ся правильно і приносить своїм і сусіднім громадам велику поміч. При нагодах перед-

виборчих зборів годило би ся всюда агітувати за закладанєм пожарних „Соколів“. Статути висилає львівський „Сокіл“ зовсім даром і служить своїм філіям всякою порадою у ведєню пожарних стягів. Нумо до праці на тій області, а заходів тих ніхто не пожалує!

— **Передвиборчий рух.** З Сявниччини пишуть нам: В ч. 65. „Галичанина“ в рубриці „Предвиборчєє движєніє“ кидаєсь якийсь „Выбиратель“ в нікчемний спосіб на особу професора семінарії в Коросві п. Івана Коссака, голосячи, будьто би п. Коссака проти волі народа і всіх партій накидав свою кандидатуру на округ виборчий Дукля-Сявник-Ліско. В інтересі правди подаю до відома, що по ухваленю кандидатури господина Куриловича, звертались до професора п. Коссака селяни з дукельского, сявцького, ба і судового округа Риманів (одинокї певної позиції госп. Куриловича) звертались і учителі народовці і звивали єго до ставленя кандидатури на округ ч. 51. Пан Коссака однак був певний, що др. Струтинський з Ліска, горячий патриот і організатор на вид кириві кацапів в инших округах, прийме жертвовану єму кандидатуру, тому від акції виборчої усунув ся. Коли однак др. Струтинський рішучо заявив ся за госп. Куриловичом, п. Коссака згодив ся зголосити свою кандидатуру, бо ходило тепер вже о се, щоб положить конець деморалізації, яку ширять кацапи своїми собраніями, ходило о честь і гідність народу, котру консолидацією з московскими запроданцями запроващувало ся. І г. „выбиратель“ розлючений тим мабуть, що світло правди і свідомости народної може засьвітити між Лемками, стуманєними москвофілами, робить зараз з проф. Коссака „*ugodowego Rusina*“ Выбиратель — спритний москаль — ще иншу штуку видумав.

Нікчемно і підло втягає в акцію Прєсєв. єпископа Константина, голосячи, що п. Коссака числить на попере Прєсєвського, бо він „добрий католик“.

Що проф. Коссака вірний і ревний член нашої Церкви католицкої, виховує будучих учителів в душі патриотичнім і реліґійнім — се голосєє і звісєє — се честь єму і вдячність приносить може — але се лож і перфідія, щоби п. Коссака покликуюв ся коли небудь на попере Прєсєвського, тим більше, що загально є відомєє, що перемиский єпископ до акції виборчої зовсім не втручєє ся. Неправдою є се, будь то би проф. Коссака підпирали Поляки. Они в нашім окрузі в меншости, а хоч ліпше зорганізовані, самі мусять борбу вести, бо госп. Курилович, єг

0

Матеріяли до історії зносин Галичан

з Буковинцями.

20)

Ч. 10.

Лист із Воробієвича до Д. Танякевича, писаний 1865 р.

(Дальше).

Також і ритмь котрого употребляв ємь у І часті Мурашка не єсть протівь народно-го ритму, вь томь ритму напечатаннїи у Слові мої „Козакъ Гарасимъ“ — хоть самъ пізнаю шо трохи грїшу протівь него — во ѓтдай (відай) тої грїхъ ѓтъ Адама на всіхъ поетівь переішовь.

Великою веною моехъ хибъ такожъ и голосоударєніє, бо у насъ много слѡвъ фалшево вїмавяють, вншымъ разомъ на то не уважаю и лишъ дивися вжисъ и согрїшивъ.

Далі употребляю я стопи дактіль-амфібрахъ зъ трохеємъ: в. п.

— — — | — — — || — — — | — — —
— — — | — — — || — — — | — — —

Б. Дидицький:

Вь віннахъ за русєъ всю стоявъ єи [муромъ]

Люди назвали єго буї-Туром.

а я: Вдихнулъ тяжєнько, дуже глібоко

Тої шо гулялъ разъ Ягінтомъ висило,
Тої замкнулъ вїчнымъ сномъ ясєє око.
або: — — — | — — — | — — —
— — — | — — — | — — —

Н. Лєбєкєвичъ:

Та вже на чорнє, видали на морє
Морє ихъ щиро звитало,
Вражий поганчє — горє ти горє!
Кримскимъ Татарамъ звїцало.

а я: Сїмъ довбокъ рѡднїхъ мавъ старїи [Атласъ]

Красні, румяні як квіти.....

а А. Могилєнцаго прикраєна поєма „Скитъ Маняевскїи“ далі ціла такимъ рітїом писана:

— — — | — — — | — — —
— — — | — — — | — — —

або: Злотоколосну шєніцу
Буїніи вїтри колишуть.

Употребляло такожъ и слїднїи ритмь, котрии зъ народнымъ вь близкымъ союзї стоїть:

— — | — — | — — | — —
— — | — — | — — | — —
— — | — — | — — |

и мислю шо и за сєє грїха немаю.

Сажки орлє братє! зъ твоєхъ солодкихъ слївъ пізнавъ я шо ти зо мною добре гадаєшь, пізнавъ шо ти мя якъ ангєль хранитєль на добру дорогу направилъ, пізналымъ шо вь тобі щєраго друга-учетєля звашовымъ; твої науки про ученєє мови, збераніє тіпїчнїхъ вїразѡвъ, пословєць и д. и. твою раду не такъ спішитися зъ песаньємъ, али то шо

списалось переглянути, поправити и д. пригорнулъ и до мого серца, познаєшь по часі мої сажки орлє шо твої слова-зерна неупали на скалєсту землю али на буїну ниву, зерно пѡйдиє, розвинєтця и стозєрнатимъ плодомъ тебе Голубє потїшитъ, лишєнь ты прошу менї в слїдующимъ листу по брацкїи написати котрого ритму бимъ трємавєся и котрии зовсімъ залєшити. Пишу сїй слова, а вїчна гадка менї в голѡві крутитця шо вь кратцї тебе загублю, друга мого щєраго якого нїмав-ымъ и мати не буду. Милїи мої Данилѡчку! правда шо якъ ти будєшь на парѡфїи и якъ тебе щєра, люба жєна білою рукою погладєть, якъ твої снѡчокъ до тебе засмїєтця, якъ будєшь уживати поєвию домашнаго щєстя — правда мої милїи шо ти и тогда мєнє незабудєшь и колїсь щѡсь напєшєць, або хоть погадаєшь на твоего друга, буковинскаго самоука! Якби я радъ мого орлєка узрїти и знїмъ хоть одно словєчко промовити, мы би вь короткї розмовї бѡлши порозумїлїсь якъ довгими лєстами. Мої бєстрыи орлику! моехъ истѡрецькихъ думъ лютїи розбєшако! послухай ще далї, али вже коротєнько бо далї попрѡчатися гадаю.

(Дальше буде).

друг сердечний Іван Стапівські і сионісти хотять провалити польського хлопа Фідлера з Беска. Госп. вибирателєви совершенно не звисний проф. Коссаєк, незвисний аві кацап-ському штабови у Львові, але нам п. Коссаєк добре знаний з сего, що яко учитель рускої мови при семінарії уч. в Коросні (одинокий Русин в зборі учительським) все високо і гідно держав прапор народний, щиро і ревно опікував ся й опікує рускою молодіжкою і єї долею, єсть єї вітцем і добродієм і виховав цілий ряд учителів Русинів. — *Виборець з ся-мірної землі.*

— **3 залізниця.** Сим подає ся до прилюдного відома, що возовий табір бувшої залізничі північної цїсаря Фердинанда перейшов в заряд ц. к. центральної управи возової австр. залізничі державних. До сего уряду проте належить удавати ся в справі вислання і винайму вазів залізничих, як також що до вставлюваня власних вазів в табір ц. к. австр. залізничі держ. включно зі шляхами удержавленої залізничі північної.

— **Дальший репертуар руского театру в Бродах.**

Четвер 11. цвітня с. р. „Суета“ комедия в 4 діях Карпенка-Карого.

Субота 13. цвітня с. р. в друге „Галка“ опера в 4 діях С. Мовіюшка. Ціни місць звичайні.

Неділя 14. цвітня с. р. „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях Артемовського і „Вечорниця“ Ніщинського.

Телеграми

в дня 10. цвітня 1907.

Петербург. В думі ухвалено вчера значною більшістю внесене на відосланє бюджету до бюджетової комісії. Проти відосланя голосували лише соціальні демократи і соціальні революціоністи.

Атени. В честь італійського короля відбув ся на дворі грецького короля галевий обід, на яким оба монархи тоастували на приязнь Італії і Греції.

Гага. Отворенє П. мирової конференції наступить 15. червня с. р. о 2. год. по пол.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сяєтурскої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 9. с. м.: о. Йос. Долошицький з Добрусина, Мар. Ганкевичева з доньками з Красного, Т. Чарториский з Роздола, Евг. Мельник з Рогатина, о. Чичилович з Кобильниці рускої, Кас. Лещишак з Теремовлі, Іл. Солтикевич з Ботелки, П. Назена з Заріча.

Трета часть Проповідий

на неділі і свята цілого року о. Петра Білинського вже вийшли і можна дістати у автора в Зарваниці, почта: Вишнівчик, також в книгарні Інститута Ставроп. у Львові; в книганні Тов. ім. Шевченка у Львові; в книгарні В. Добошинського в Станиславові; в книгарні С. Комоневського (давнійше братів Яблонських) в Тернополи, по ціні 3 К за кожду часть.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходяні папери вартисні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переходувати може своє майно згідно документам.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15 цвітня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлєня. В неділі і свята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниця High-Life представлєня. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Рух залізничих поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40 5-45, 9-05*
„ Кракова	2-31*, 5-50*, 8-45, 3-0, 5-25, 9-30*
„ Підволочиск	7-20, 11-45, 2-20, 5-50, 10-30*
„ Лавочного	7-29, 11-50, 10-50*
„ Рави рускої	7-50, 4-50
„ Станиславова	8-05
„ Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
„ Яворова	8-18, 4-37
„ Коломиї	10-05
„ Ряшева	10-35

На Підзамче.

Підволочиск 7-05, 11-30, 2-08, 5-35, 10-16

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12-45*, 1-—*, 2-45, 6-35* 10-05*
„ Іцкан	2-51*, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
„ Підволочиск	6-20, 10-55, 2-21, 6-15*, 9-50*
„ Яворова	6-55, 6-—*
„ Лавочного	7-30, 2-30 6-25*
„ Самбора	8-55, 4-15, 10-51
„ Станиславова	9-10*
„ Белзця	10-45
„ Ряшева	4-05
„ Коломиї	3-30
„ Рави рускої	7-25*, 11-35*
„ Стрия.	11-10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6-32, 11-07, 2-32, 6-27*, 10-02*.

Примітка. Поїзди пошійні друковані і черенками товстими; поїзди нічні є назначен. зв'язкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілий день в міській бюрі ц. к. державних залізничі, пасаж Гавмана ч. 9.

Наша наукова полеміка.

(Кілька слів правди д-рови Щуратови).

Дослідови правди, який є задачею кождої науки взагалі, пособляє в високій мірі наукова дискусія, критика і полеміка, бо спричиняє живу виміну гадок, на основі чого там лекше дійти до правди. Хоч критиці з природи річи підпадає кождий чоловік, навіть найбільший геній, бо не є неомильним, за неомильного хоче уходити др. Щурат і не хоче узвати ніякої критики хочби се лежало навіть в інтересі науки. На річеву критику єго історичних висновків, яку я дав в брошурі п. в. „Bogurodzicza dzewieza, a історичні висновки д-ра Щурата“ тільки в інтересі історичної правди а не з інших причин, відповів др. Щурат „привагідно“ в брошурі „Дві статі про ґрунвальдську пісню. Відповідь проф. Брікнерови“ (Жовква 1906, ст. 29—30 в нотці псевдонауковою полемікою, на яку яміг сьміло не відповідати (як не відповідав я на низькі інсинуації д-ра Щ. в „Ділі“ 1906, ч. 230) колиб не то, що др. Щурат в нечесній спосіб воюючи фалшами і неправдою, шарпає прилюдно мою добру славу. Відповісти мушу на неї й тому, що популярна часопись „Світа“ за 1907 р. ч. 4, ст. 63—4) переддрукувала зі своїми дотинками сих „пару слів“ д-ра Щ. (очевидно не без певної цілі). Вжеж найменше компетентний рішати, чи „цілком непотрібно вихав тут палці між двері п. Б. Барвінський“, якраз редактор „Світа“, який в тій-же часописи називає такого духового ве-

литня, як Костомаров, московским віхтем та пропонує фабрикуване „патриотично-історичних“, значить псевдо-історичних брошур, бож задачею історії є лише дослід правди без згляду на яєві або темні єї картини, а не списуване патриотичних славословій.

Др. Щурат, вивавши вже зовсім з рівноваги, подражнений кпинами проф. Брікнера, нападає мокрим рідієм і на мою критику та пише, що я пописую ся „історичними аргументами проф. Брікнера, розвиваними в безконечність на шпальтах Руслана“. (Др. Щ. волів зате подати против мене тільки „пару слів“, щоб тим труднійше було викрити в них безконечну блягу). Хто мав нагоду читати мою критику і полеміку проф. Бр., може наглядно пізнати, яку безстыдну клевету кидає на мене той сам др. Щурат, який називав фалшивниками і проф. Брікнера і „Przegląd“. Противно я констатую, що якраз аргументів проф. Бр. ужив в своїй псевдонауковій полеміці др. Щурат (низше викажу се наглядно), а навіть і тих самих висловів уживає проти мене, яких ужив проти него проф. Бр. На пр. „Tegoż kalibru jest i książeczka owa i jej dowody“ (проф. Бр. о праці д-ра Щ.); „Всіма тими прикметами визначаєт ся й нове писанє п. Барвінського“ (др. Щ. о мойї критиці).

Або н. пр. така цвітка псевдонаукової полеміка: „Він (себ-то я) білить Длугоша навіть сажею, а чорнить літопись Биховця навіть вапном“ в нічим не уступає кпинам проф. Брікнера про „Skoczylas-a“ та „Przegląd-y“ про наукову полеміку „w hajdamackim stylu“.

Др. Щ. мстить ся (єго спосіб полемізованя годі янакше назвати) на мені за се, що я, піддавши основній критиці єго історичні ви-

сновки, назвав їх хиблєними. І хоч проф. Брікнерови закидає іґнорованє, фалшованє, промовчуванє і т. д., про звисну нотатку Przegląd-y виражаєт ся, що она „основуєт ся на безстороннім пофалшованю“, закидає редакції, що „тільки поверховно визбирувала“ з єго статі „лайки“ на проф. Бр., той сам др. Щ. є сам безстыдним фалшивником, бо сьвідомо іґнорує, перекручує, фалшує, і промовчує все, щоб тільки мене знеславити перед сьвітом, а закрити свої власні слабї сторони. Очевидно се все вичисленє д-ром Щ. на легковірних людий, а що таких найде ся спору, маємо найліпший доказ на редакторі „Світа“.

До проф. Брікнера відказавь др. Щ. так: „Що може обходити єго та часть моеї студії, яка є ржою на єго оруже? Врешті воно далеко красше виглядає, коли хтоєт стає до борби за вітчину, хоч би лиш за єї пісню, ніж як би бив ся „pro domo sua“. Те саме й з д-ром Щ. Виц не бе ся „pro domo sua“, щоб не потрібував тикати закидів, пороблєних єму мною, а яка є зараз ржою єго оружя, він волить виступати в обороні Літописи Биховця, чи навіть одного єї оповіданя, він волить викрутити ся від другорядних закидів, а самі головні закиди лишити без відповіді, щоб тільки не признати ся до сего, що й він може помиляти ся і то грубо!

(Дальше буде).

Богдан Барвінський.